

Sygn. akt II Ca 673/15

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Barbara Nowicka

Sędziowie SO Aleksandra Żurawska

SO Piotr Rajczakowski

Protokolant Bogusława Mierzwa

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2015 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) *Spółka z o.o. w G.*

przy udziale *I. M. i D. M.*

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 29 maja 2015 r. sygn. akt I Ns 908/15

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Świdnicy .

(...)

Sygn. akt II Ca 673/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 29 maja 2015 r. Sąd Rejonowy oddalił wniosek (...) Sp. z o.o. w G. o podział majątku wspólnego uczestników I. M. i D. M..

Sąd Rejonowy, przy zastosowaniu art. 514 § 2 kpc, stanął na stanowisku, że wnioskodawca nie ma interesu prawnego w domaganiu się podziału majątku wspólnego uczestników skoro może skierować egzekucje z udziałów każdego z nich w nieruchomościach wymienionych we wniosku, a które to powstały na skutek ustanowienia rozdzielnosci majątkowej. Sąd wskazał, że podobny pogląd wyrażono w orzecznictwie, gdzie przyjęto, iż wierzyciel jednego z małżonków po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej może prowadzić egzekucję z udziału tego małżonka we własności nieruchomości wchodzącej poprzednio w skład majątku wspólnego bez uprzedniego przeprowadzenia podziału majątku.

W apelacji od powyższego postanowienia, wnioskodawca zarzucił naruszenie:

1. art. 52 § 1a krio, poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że nie ma on interesu prawnego w podziale majątku wspólnego uczestników pomimo tego, że wcześniej uzyskał na podstawie tego przepisu orzeczenie o przymusowym ustroju małżeńskim, a realizacja uprawnień z tego przepisu zmierza do podziału majątku wspólnego,
2. art. 328 § 2 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc, poprzez niewskazanie w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia podstawy prawnej oddalenia wniosku,
3. art. 233 § 1 kpc w z. z art. 912 kpc, poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i uznanie, że wnioskodawca nie ma interesu prawnego w podziale majątku wspólnego uczestników, pomimo tego, że dokonał on zajęcia praw przysługujących uczestnikom z podziału majątku.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i uwzględnienie wniosku.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja okazała się uzasadniona.

Sąd Rejonowy przyjmując nieprawidłowe stanowisko w kwestii braku interesu prawnego po stronie wnioskodawcy w konsekwencji nie rozpoznał istoty sprawy, a wydanie orzeczenia kończącego postępowanie wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, co prowadziło do konieczności uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Jak wynika z uzasadnienia Sądu pierwszej instancji, skoro wnioskodawca może skierować egzekucję do udziałów każdego z uczestników w nieruchomościach wymienionych we wniosku, które powstały na skutek ustanowienia rozdzielnosci, to z tego względu nie ma interesu prawnego w domaganiu się podziału majątku wspólnego uczestników. Na poparcie swojego stanowiska Sąd przytoczył tezę z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2015 r. / sygn. III CZP 9/15 /, gdzie wyrażono pogląd, że wierzyciel jednego z małżonków po ustaniu wspólności majątkowej może prowadzić egzekucję z udziału tego małżonka we własności nieruchomości wchodzącej poprzednio w skład majątku wspólnego bez uprzedniego przeprowadzenia podziału. Jakkolwiek już samej treści tezy można wywnioskować, że jest **to prawo wyboru** wierzyciela / na co wskazuje użycie słowa „może” /, tak przede wszystkim należy mieć na względzie, na co słusznie wskazała strona skarżąca, iż w uzasadnieniu powołanej uchwały wprost nie wykluczono zastosowania drugiego sposobu. W jednym z ostatnich akapitów Sąd Najwyższy zważył, że egzekucja do udziału w prawie własności rzeczy może jednak okazać się mniej skuteczna niż egzekucja skierowana do tej rzeczy, a to dlatego, że udział nie znajduje z taką łatwością nabywcy w postępowaniu egzekucyjnym. Nie można wówczas wykluczyć, że wierzyciel jednego z małżonków, zamiast prowadzić egzekucję do udziału swego dłużnika we własności przedmiotu należącego do majątku wspólnego po ustaniu wspólności, zdecyduje się na skierowanie egzekucji do prawa, z mocy którego małżonek będący dłużnikiem **może żądać podziału majątku wspólnego**, chociaż ta droga poszukiwania zaspokojenia wierzytelności jest długotrwała i połączona z wyższymi wydatkami. Powyżej prezentowany pogląd Sąd Okręgowy w całości podziela dodając, że uzyskanie przez wierzyciela orzeczenia ustanawiającego ustrój rozdzielnosci majątkowej stanowi niejako „pierwszy krok” do jego zaspokojenia, a powszechnie przyjmuje się, że wierzyciel musi dokonać zajęcia prawa małżonka dłużnika do żądania podziału majątku wspólnego / tak E. Skowrońska- Bocian, Komentarz do art. 52 krio, wyd./el. Lex /. Nie może ująć uwadze, że sama treść art. 52 § 1a krio pośrednio pozwala zaakceptować taki pogląd. Zgodnie bowiem z tym przepisem ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej może żądać także wierzyciel jednego z małżonków, **jeżeli uprawdopodobni, że zaspokojenie wierzytelności** stwierdzonej tytułem wykonawczym **wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków**. W rozpoznawanej sprawie, strona skarżąca już w 2014 roku skutecznie uzyskała prawomocne orzeczenie ustanawiające rozdzielnosc majątkową dłużników / k. 10 /, a zatem może skutecznie zmierzać do realizacji swoich uprawnień. Powyższe argumenty przemawiały zatem za zasadnością wniesionej apelacji

i musiały skutkować uchynieniem zaskarżonego rozstrzygnięcia, gdyż nie rozpoznano istoty sprawy, a ponadto wydanie orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Przy ponownym rozpoznaniu Sąd Rejonowy, mając na uwadze istnienie interesu prawnego po stronie wnioskodawcy, przeprowadzi w stosownym zakresie postępowanie dowodowe, a dopiero po dokonaniu innych koniecznych czynności, wyda odpowiednie rozstrzygnięcie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 4 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc, uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Świdnicy do ponownego rozpoznania.

(...)